

**Curtea Supremă de Justiție**

**D E C I Z I E**

**14 iulie 2021**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pascari Veaceslav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui

*Martinici Victor XXXXX*, născut la XXXXX,  
originar și domiciliat în XXXXX

**Termenul de examinare a cauzei:**

Prima instanță: 06.02.2020 - 29.09.2020;

Instanța de apel: 23.11.2020 - 19.01.2021;

Instanța de recurs: 13.04.2021 - 14.07.2021

**a c o n s t a t a t :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 septembrie 2020, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364<sup>l</sup> Cod de procedură penală*, Martinici Victor fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.

S-a încasat de la Martinici Victor în beneficiul statului suma de 320 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

**2.** Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, Martinici Victor la 05 august 2019, la aproximativ ora 10:35, conducând autoturismul de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare „XXXXX”, pe traseul central din XXXXX, deplasându-se neregulamentar pe partea stângă a traseului, fără a se asigura, a efectuat manevra de virare spre partea dreaptă și a tamponat motocicletă de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare „XXXXX”, care era condusă de către Bocancea Dionisie și o avea în calitate de pasager pe Morari Natalia, în urma

cărui fapt pasagerului i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de: traumă craniu-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală în lobul frontal stâng, fractură liniară prin os temporal pe dreapta și celulele mastoidiene pe dreapta, hemomastoidită pe dreapta, arsuri termice prin contact a ambelor gambe gr. II-III AB S 2%, contuzii și excoriații multiple ale corpului, care conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. XXXXX din XXXXX, se califică ca vătămări corporale Grave, periculoase pentru viață.

Astfel, Martinici Victor, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova Nr. 357 din 13.05.2009, prevăzute de pct. 39 alin.1) „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”; pct. 45 alin. 1) „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită ținând permanent seama de următorii factori: lit. b) „dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase”, lit. d) „situația rutieră”; alin. 2) „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; pct. 68 alin. 1) „Oprirea sau staționarea voluntară a vehiculelor este permisă într-un rând, paralel cu marginea carosabilului (în locurile în care partea carosabilă este lărgită, amplasarea vehiculelor poate fi alta decât cea indicată), dacă prin indicatoare sau marcaj nu este prescrisă altă modalitate. Excepție de la regulă fac motocicletele fără ataș, ciclomotoarele și bicicletele, care pot fi oprite sau staționate pe carosabil în două rânduri”, alin. 3) „în localități oprirea sau staționarea se va efectua în modul următor” lit. a) „pe partea dreaptă a drumului cât mai aproape de bordură sau pe acostament”, încălcări care sunt în legătură directă cu comiterea accidentului rutier în cauză și consecințele survenite.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal.

**3. Avocatul Pascari Veaceslav în numele inculpatului,** a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cerințelor sale avocatul a invocat că, pedeapsa care a fost stabilită lui Martinici Victor este prea aspră și nu este încorporată la persoana inculpatului. Instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele stabilite pe cauză, la circumstanțele ce atenuază răspunderea, adică la determinarea pedepsei instanța de fond n-a dat eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75, 76 Cod penal. Dat fiind faptul că examinarea cauzei respective a avut loc pe baza probelor acumulate în baza urmăririi penale, a menționat că Martinici Victor a acceptat această procedură conștient și benevol, fiindu-i explicate consecințele acesteia.

Avocatul a considerat că, toate împrejurările și circumstanțele de care în deliberare instanța de fond nu a ținut cont. Nu s-a ținut cont de faptul că Martinici Victor a colaborat activ cu organele de urmărire penală, a contribuit la descoperirea

infracțiunii în cauză, a recunoscut vina integral și a acceptat procedura simplificată. Căința sinceră a lui Martinici Victor în cele săvârșite. Martinici Victor a stins benevol părții vătămate paguba materială, cât și cea morală, fapt ce se confirmă prin declarațiile acesteia în ședința de judecată și cererea anexată la materialele cauzei, prin care reprezentantul legal (mama) a părții vătămate a declarat că nu au pretenții de ordin material și moral.

Totodată, a subliniat că, pe cauză sânt prezente un șir de circumstanțe atenuante, de care instanța nu a ținut cont, așa ca: săvârșirea infracțiunii pentru prima dată și care se consideră ca infracțiune săvârșită din imprudență, că are la întreținere 2 copii minori și că este unicul întreținător al familiei. Se caracterizează pozitiv la locul de trai și locul de muncă. Este oficial angajat în câmpul muncii, acesta activând în calitate de șofer la SRL "XXXXX" și salariul din activitatea sa de șofer este unica sursă de existență a acestuia a familiei sale.

La fel, a menționat că, la examinarea infracțiunilor de asemenea categorie, o importanță deosebită la stabilirea legăturii cauzale, o are factorul de așteptare a conduitei regulamentare a participanților la trafic, ceea ce înseamnă că securitatea circulației rutiere depinde de conduita regulamentară a tuturor subiecților acestui proces.

Mai mul, a accentuat că, instanța de fond urma să țină cont pe lângă abaterile admise de Martinici Victor de la prevederile Regulamentului de Circulație Rutieră al conducătorului bicicletei, Bocancea Dionisie, care potrivit răspunsului ASP BÎT Florești din 06.12.2019, nici nu dispune de permis de conducere, în așa mod, acesta a ignorat pct.10 din Regulamentul Circulației Rutiere.

**4.** Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, vina inculpatului Martinici Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, pe deplin a fost stabilită prin probele administrate pe dosar în faza de urmărire penală acestea fiind acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și acceptată de instanța de fond prin încheierea protocolară din 21.09.2020.

În această ordine de idei, cu trimitere la prevederile art.61 Cod penal și art.364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia că pedeapsa aplicată lui Martinici Victor de instanța de fond este adecvată și nu contravine prevederilor legii, dat fiind, că sancțiunea art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, prevede ca pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Totodată, instanța de apel nu a reținut în calitate de circumstanțe excepționale recunoașterea vinovăției, căința sinceră și acțiunile întreprinse în vederea reparării prejudiciului cauzat, precum și faptul că inculpatul Martinici Victor folosește automobilul în activitatea sa curentă, invocate de partea apărării.

Mai mult, instanța de apel a conchis că, acestea au fost apreciate la individualizarea pedepsei și totodată nu fac dovada unor împrejurări excepționale legate de comiterea faptei prejudiciabile în sensul art.79 Cod penal, în raport cu circumstanțele în care infracțiunea comisă de către Martinici Victor a pus în

pericol propria sa viață, a victimei și a altor participanți la trafic și respectiv constituie temei de a considera că o pedeapsă mai blândă, fără aplicarea pedepsei complementare obligatorii, nu asigură realizarea scopului Legii penale, de a apăra împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător și întreaga ordine de drept.

**5. Avocatul Pascari Veaceslav în numele inculpatului**, în temeiul pct. 6), 8) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și rejudecarea cauzei în această parte cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie suspendată executarea pedepsei penale potrivit art.90 alin.(1) Cod penal și înlăturarea pedepsei penale complementare obligatorie.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, decizia instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei instanțe, a fost eronat respins apelul declarat, acesta fiind examinat pur formal, fără a clarifica care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, în legătură cu ce o astfel de decizie urmează a fi casată. Instanța de apel doar a preluat motivarea instanței de fond, mai mult, aceasta a formulat răspunsuri evazive și neclare.

Avocatul consideră că, instanța de apel în argumentarea soluției a făcut referire doar la art.61 și art.75 Cod penal, adică doar la scopul pedepsei penale și la criteriile generale de individualizare a pedepsei, fără a se expune în concret la criteriile cazului pe care urma să-1 judece.

Prin urmare, cu trimitere la prevederile art.7 și 61 alin.(1) și alin.(2) Cod penal, consideră partea apărării că, pe cauză sunt prezente un șir de circumstanțe ce ar determina instanța de judecată pentru aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, adică pentru aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege și stabilirea unei pedepse non privative de libertate, fără aplicarea pedepsei complementare. Efectele unei asemenea pedepse în acest sens se vor reflecta în aceea că, inculpatul va avea posibilitatea de a munci în continuare, de ași asigura familia material (mai ales acum, când datorită situației pandemice multe locuri de muncă au fost reduse), respectiv ar atinge scopul real al unei pedepse penale. Ar da posibilitate inculpatului să demonstreze că aceasta a fost o simplă întâmplare, o coincidență a factorilor negativi în acea zi și nici de cum un comportament care-1 caracterizează pe el.

**6.** În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1<sup>1</sup> ) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de partea apărării, menționând că acestea urmează a fi remise pentru judecare în Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție.

**7.** Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs

examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat se constată că, recurentul critică decizia sub aspectul pct.6), 8) și 10) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecății.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării

vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, totodată ținând cont și de circumstanțele legale de personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat, a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale, infracțiunea comisă, în conformitate cu prevederile art.16 alin.(4) Cod penal, se clasifică ca fiind gravă.

Totodată, Colegiul penal menționează că, fiind examinată cauza în baza art.364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, inculpatul a recunoscut integral vinovăția și instanța de apel la emiterea deciziei a ținut cont și de prevederile art.364<sup>1</sup> alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Colegiul penal respinge ca nefondate argumentele recurentului invocate în cererea de recurs că, recunoașterea vinovăției, căința sinceră și acțiunile întreprinse în vederea reparării prejudiciului cauzat, precum și faptul că inculpatul Martinici Victor folosește automobilul în activitatea sa curentă, ar constituie circumstanțe excepționale ce se încadrează pe deplin în prevederile art.79 Cod penal și ar justifica stabilirea unei pedepsei sub limita minimă prevăzută de lege și fără aplicarea pedepsei complementare obligatorie.

Referitor la solicitarea recurentului privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, Colegiul penal consideră această solicitare declarativă, deoarece prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Florești din 29 septembrie 2020, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani, ulterior prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, a fost menținută sentința.

Cu referire la temeiul pentru recurs specificat la pct. 8) alin.(1) din art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, recursul nu a fost motivat sub acest aspect. Astfel, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În contextul dat, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În consecință, Colegiul penal opinează că, argumentele punctate în cererea

de recurs privind greșita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

**d e c i d e :**

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pascari Veaceslav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui Martinici Victor XXXXX, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 august 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena